

اعتیاد، افسردگی، و پرفاشگری

در مردان

مؤلف و مترجم:

دکتر نسوین دانش

شیراز

۱۳۸۴

انتشارات آوند اندیشه

۶۱۶. دانش، نسرين، ۱۳۴۷-

۱۸۶ اعتياد، افسردگي، و پرخاشگري در مردان / نسرين دانش.-

الف ۶۵۱ د شیراز: آوند اندیشه، ۱۳۸۴.

۱۶۴ ص.: جدول. نمودار. ISBN: 964-8411-23-9

ص. ع. به انگلیسی: Male Addiction, Depression, and Violence

۱. اعتياد ۲. مواد مخدر. درمان. الف. دانش، نسرين، مؤلف. ب. عنوان.

اعتياد، افسردگي، و پرخاشگري در مردان

دکتر نسرين دانش

ناشر: آوند اندیشه

چاپ: قلم

چاپ اول: اردیبهشت ۱۳۸۴

شمارگان: ۲۰۰۰ جلد

صفحه آرایي: علي فتحي لقمان

طرح جلد: محمود خبير

شابک: ۹۶۴-۸۴۱۱-۲۳-۹

ارزش: ۱۵۰۰ تومان

انتشارات آوند اندیشه: شیراز، بلوار بعثت، بعثت ۴۵، شماره ۶۷، تلفن: ۰۹۱۷۷۰۰۲۰۷۴

E-mail: avand_andisheh@yahoo.com

حق چاپ محفوظ است

تقدیم به استاد بزرگ و بزرگوارم

دکتر حمید اشکانی

به پاس عمری که در راه آموزش روانپزشکی سپری کرده

و مَنّی عظیم که در این راه بر من نهاده‌اند.

www.ketab.ir

فهرست مطالب

پیشگفتار ۱۱

فصل اول

آشنایی با افسردگی و وابستگی

مقدمه ۱۳

میزان بروز افسردگی و وابستگی به الکل و مواد در مردان ۱۴

برخورد با ابتلای دوگانه به بیماری‌ها ۱۵

پرخاشگری در مردان افسرده و وابسته به الکل و مواد مخدر ۱۷

پرخاشگری و مصرف مواد مخدر اپیوئیدی ۲۰

خسونت و افسردگی ۲۱

احتمال خودکشی ۲۲

اختلال عملکرد سیستم سروتونین و اعتیاد، افسردگی، ۲۳

فصل دوم

پروسی و تشخیصی

- ۲۵ _____ مقدمه
- ۲۶ _____ ارزیابی و تشخیص بیماری‌های وابسته به مصرف الکل و مواد ایوئیدی
- ۳۱ _____ علائم وابستگی به الکل و مواد
- ۳۲ _____ علائم سوء مصرف الکل
- ۳۲ _____ بررسی تشخیصی اولیه
- ۳۳ _____ مصاحبه با بیمار
- ۳۴ _____ موارد بررسی تاریخچه مصرف الکل و مواد
- ۳۴ _____ سایر مصاحبه‌ها
- ۳۵ _____ معاینه‌ی طبی
- ۳۵ _____ آزمون‌های آزمایشگاهی
- ۳۶ _____ روش‌های تشخیصی
- ۳۸ _____ بررسی افسردگی بیمار
- ۴۱ _____ علائم عمده‌ی افسردگی
- ۴۲ _____ علائم کج خلقی از دیدگاه DSM-IV
- ۴۲ _____ ملاحظات تشخیصی
- ۴۳ _____ تشخیص افسردگی اولیه از افسردگی ثانویه
- ۴۶ _____ ارزیابی رفتار پرخاشگرانه و تهاجمی
- ۴۷ _____ خشونت‌گرایی

فصل سوم

آشنایی با بیمارانی برای درمان

- ۵۱ پذیرش کمک از سوی بیمار؛ موانع شایع _____
- ۵۲ انگیزش بیمار برای مراجعه به درمانگر _____
- ۶۱ واژه‌نامه‌ی درمان _____
- ۶۱ ☐ بازخورد یا پاسخ رفتاری _____
- ۶۲ ☐ مسئولیت‌پذیری و پاسخگویی _____
- ۶۳ ☐ توصیه _____
- ۶۴ ☐ رژیم درمانی _____
- ۶۴ ☐ همدلی _____
- ۶۵ ☐ خودکفایی _____

فصل چهارم

دارودرمانی

- ۶۷ _____ مقدمه
- ۶۸ دارودرمانی منسجم، همراه با مداخله‌ی روانپزشکی _____
- ۶۸ تسهیل پذیرش و همکاری بیمار برای دارودرمانی _____
- ۷۱ درمان دارویی ترك الكل و مواد مخدر در بیماران افسرده و معتاد _____
- ۷۳ دارودرمانی بیماران افسرده‌ی وابسته به الكل و مواد مخدر _____
- ۷۳ ☐ چه موقع درمان ضد افسردگی را شروع می‌کنیم؟ _____
- ۷۵ ☐ درمان ترك دارویی با ضد افسردگی‌ها برای بیماران افسرده‌ی معتاد _____

- ۷۷ □ درمان‌های توك دارویی سوء مصرف مواد و الكل _____
- ۷۹ □ انتخاب يك داروی ضد افسردگی _____
- ۸۴ □ درمان مركب (چنددارویی) _____
- ۸۵ □ دارودرمانی در الكلیسم _____
- ۸۸ □ دارودرمانی در وابستگی به ایونیدها _____
- ۹۲ □ دارودرمانی در رفتار تهاجمی _____
- ۹۲ □ مهارکننده‌های سروتونینی _____
- ۹۴ □ تثبیت کننده‌های خلق _____
- ۹۴ □ داروهای ضد اضطراب _____
- ۹۵ □ داروهای ضد جنون آتی پیکال جدید _____

فصل پنجم

ملاحظات روانی-اجتماعی. برنامه‌های درمانی و برخورد با بیماران

- ۹۷ □ روان‌درمانی _____
- ۹۸ □ خانواده‌درمانی و زوج‌درمانی _____
- ۱۰۵ □ ادامه‌ی درمان _____
- ۱۰۸ □ اهداف اصلی درمان _____
- ۱۰۹ □ برنامه‌های خودیاری _____

فصل ششم

بیمه‌های درمان از پیشگیری از تن پستیاری

۱۱۳	مقدمه
۱۱۴	سیر درمان افسردگی
۱۱۹	تأثیر الکل و مواد مخدر بر افسردگی
۱۲۱	سیر وابستگی به الکل و مواد مخدر
۱۲۳	سوء مصرف الکل و مواد مخدر: عود مصرف
۱۲۴	علل عود سوء مصرف مواد و الکل
۱۲۶	افسردگی به عنوان عامل خطر برای عود
۱۲۹	روش‌های پیشگیری از عود وابستگی به مواد مخدر و الکل
۱۳۰	شناسایی و رفع شرایط خطر
۱۳۱	شناخت نشانه‌ها و رفع علائم اولیه عود
۱۳۴	درمان دوره‌ی بیماری و عود آن
۱۳۵	تعادل در سبک زندگی
۱۳۷	پیشگیری ۱
۱۳۹	پیشگیری ۲
۱۴۵	پیشگیری ۳
۱۴۷	پیشگیری ۴

پیشگفتار

از آن افیون که ساقی درمی افکنند
حریفان را نه سرماند و نه دستار
حافظ شیرازی

وابستگی به مواد مخدر و الکل از جمله عادات مخربی است که از صدها سال پیش در زندگی انسان شناخته و همواره تقبیح شده است. اگرچه این مواد برای مصارف درمانی در ابتدا به کار رفته‌اند اما در نهایت تیغ دولبه‌ای بوده‌اند که دست بسیاری افراد را بریده و زخم زده‌اند. در جامعه‌ی امروز کشورهای خاورمیانه و به‌ویژه ایران به علت همسایگی با بزرگ‌ترین مرکز خشکخاش جهان (افغانستان) در معرض رشد فزاینده و نگران‌کننده‌ی سوء مصرف مواد اپیوئیدی (شبه تریاک‌ها) هستند. کشورهای غربی نیز از سالیان پیش همواره درگیر اعتیاد به الکل قرار داشته و مشکلات افراد معتاد را به چشم دیده‌اند. با نگاهی به تراکم معتادان در محله‌های سیاه و فقیرنشین شهرها و در بین افراد بی‌خانمان می‌توان پی برد که این معضل، در نهایت انسان را به کجا خواهد کشانید. این واقعیت، در ابتدا که فرد با لذت کاذب مواد مخدر و الکل آشنا می‌شود، به شدت انکار می‌شود؛ اما تبعات تأسف برانگیز اعتیاد یک‌به‌یک از راه

می‌رسند و ذهنیتی هوشیار، جسمی سالم و زندگانی سرشار از پویایی را به خواری و ذلت می‌کشاند. در واقع بازگشتن از این راه، دشوار و گاه بسیار دور از دسترس است. شاید تنها کاری که می‌توان کرد، پیشگیری از شروع مصرف این مواد جهنمی باشد؛ و این مهم، میسر نمی‌شود مگر با فرهنگ‌سازی مثبت از طریق رسانه‌های عمومی، مجلات و کتاب‌ها. در حقیقت، انتشار این کتاب تلاشی است برای افزایش سطح آگاهی افراد جامعه و اطلاع‌رسانی به آنان، تا بدین ترتیب، برخی اثرات مخرب اعتیاد به الکل و مواد مخدر را بشناسند و از آنها دوری کنند. به امید روزی نه چندان دور که جامعه‌ای سالم و عاری از این آلودگی‌ها و نابسامانی‌ها داشته باشیم، و همه برای سربلندی نام ایرانی الگو باشیم.

دکتر نسرین دانش

بهار ۱۳۸۴